

Vastaus kirjalliseen kysymykseen koronan leviämisen ehkäisystä ulkomaisen rahti- ja työmatkaliikenteen myötä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jukka Kopran /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 139/2021 vp:

Mihin pikaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen, etteivät rajan ylittävää rahti- ja muuta työmatkaliikennettä harjoittavat henkilöt lisää koronan leviämisen riskiä Suomessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on päättänyt rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille 19.3.2020 covid-19-tartuntatauti-epidemiasta Suomen sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhan edellyttämien toimien vuoksi, ja päätöksen voimassaoloa on sittemmin jatkettu yhtäjaksoisesti. Nykyinen päätös on voimassa 17.4.2021 saakka. Päätös koskee henkilöliikennettä. Sallittuja maahantulo-opperusteita ovat Suomessa tai muussa EU- tai Schengen-valtiossa asuvien paluu ja muu välttämätön syy. Välttämättömäksi syyksi katsotaan mm. huoltovarmuuden kannalta välttämätön työmatkaliikenne.

Euroopan komissio antoi 23.3.2020 käytännön ohjeet ns. vihreiden kaistojen täytäntöönpanosta. Vihreillä rajanylityskaistoilla pyritään varmistamaan rahtiliikenteen sujuvuus kaikkialla unionin alueella. Kaistat ovat avoimia kaikille tavarankuljetusajoneuvoille, ja rajan ylittämiseen saisi raja- ja terveystarkastuksineen kulua enintään 15 minuuttia. Komission ehdotuksen 25.2.2021 mukaan kuljetustyöntekijöiltä ei pitäisi edellyttää karanteenia, koska heidän altistamisensa muulle väestölle on matkustamisen yhteydessä tyypillisesti hyvin rajallista.

Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontavirasto on todennut, että maahan saapuvien henkilöiden covid-19-testaukseen ja karanteeniin perustuvat toimintamallit voivat hidastaa tautitapausten leviämistä rajat ylittävässä liikenteessä. Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) on ohjeistanut Suomeen saapuvia henkilöitä maahantuloon liittyvästä testauksesta sekä omaehtoisesta karanteenista. THL on 17.2.2021 suositellut, että kaikki henkilömatkustajia kuljettavat kuljetusyhtiöt ja varustamot edellyttävät ulkomailta Suomeen tulevia matkustajia esittämään negatiivisen koronatestituloksen ennen matkan alkua.

Työturvallisuuslain (738/2002) 8 §:n mukaisesti työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Työnantajalla on täten velvollisuus huolehtia, etteivät rajat ylittävässä työmatkaliikenteessä olevat työntekijät altista muita työntekijöitä tai ulkopuolisia henkilöitä tartunnalle työssä. Maa- ja metsätalousministeriö

on antanut ohjeet työnantajille alkutuotannon työntekijöiden terveysturvallisesta maahantulosta, karanteenista ja terveysturvallisuussuunnitelmien laatimisesta.

Kunnat ovat vastuussa tartuntatautien torjunnasta alueellaan tartuntatautilain (1227/2016) 9 §:n mukaisesti. Covid-19-pandemiatilanteessa kunnat ja kuntayhtymät ovat järjestäneet tartuntatautilain 14 §:n mukaisia yleisiä vapaaehtoisia terveystarkastuksia rajanylityspaikoille. Tartuntatautilain 16 §:n 29.3.2021 voimaan tullessa muutoksessa tarkennettiin aluehallintoviraston mahdollisuutta tehdä useaa henkilöä päätös pakollisesta terveystarkastuksesta. Sosiaali- ja terveysministeriö on kunnille, kuntayhtymille ja aluehallintovirastoille 30.3.2021 lähettämässään ohjauskirjeessä todennut, että nykyisessä epidemiatilanteessa on välttämätöntä, että aluehallintovirastot tekevät Suomeen saapuvia matkustajia koskevat tartuntatautilain 16 §:n mukaiset päätökset. Ohjauskirjeessä on kuvattu toimintamalli pakollisesta terveystarkastuksesta maahan saavuttaessa. Aluehallintovirastot ovat tehneet 16 §:n mukaisia päätöksiä koskien Suomeen saapuvia henkilöitä.

Helsingissä 1.4.2021

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru